

Avizat în Consiliul Profesorat din data de 12.03.2021

Aprobat în Consiliul de Administrație din data de 15.03.2021

**CODUL DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ
AL ȘCOLII GIMNAZIALE „FERDINAND I”
MOVILA IALOMIȚA**

**ANUL ȘCOLAR 2020-2021
SEMESTRUL al-II-lea**

**"Integritatea fără cunoștințe este slabă și inutilă, și cunoștințele fără integritate sunt periculoase."
(Samuel Johnson)**

Codul de etică propus reprezintă un set de principii care urmează să fie onorate de către cadrele didactice și personalul auxiliar din unitatea noastră.

Codul aderă la convingerea fundamentală că elevul este motivul cel mai important pentru existența profesiei. Acest cod constă din principii, angajamente și responsabilități. În acest document, au fost specificate principiile de comportament etic necesare pentru a menține standardele de integritate, conducere și profesionalism în rândul profesorilor, personalului auxiliar și administrativ. După elaborare, acesta trebuie comunicat tuturor părților interesate atât din interiorul cât și din afara unității. Etica și responsabilitatea educațională necesită un angajament zilnic și total din partea școlii (directori, profesori, personal auxiliar și nedidactic, elevi și părinți). Părinții elevilor sau tutorii lor legali sunt chemați să se implice în activitățile organizate de școală, să facă propuneri pentru îmbunătățirea calității educației copiilor lor, să ia la cunoștință și să respecte prevederile contractului de parteneriat cu școala. Promovarea valorilor etice se face prin lucru în echipă și prin inițiativă, iar rezultatele apar prin creșterea reputației și a imaginii școlii.

În acest context, prezentul Cod de etică și deontologie profesională promovează:

- Competența profesională;
- Integritatea morală;
- Cultura organizațională;
- Formele respectului (față de muncă și valori, față de persoane și comunitate);
- Creativitatea, inițiativa și personalitatea;
- Armonizarea interesului individual cu cel colectiv;
- Deschiderea către viața comunității;
- Alinierea la tendințele și practicile învățământului european.

Scopurile prezentului document sunt de a:

- ✓ servi drept un ghid pentru practicile etice ale personalului educațional;
- ✓ auto-evalua și evalua egal responsabilitățile cadrelor didactice față de elevi, părinți, colegi și personalul de conducere;
- ✓ informa elevii/părinții deserviți de către personalul școlii cu privire la practicile educaționale acceptabile și comportamentul așteptat de aceștia din partea profesorilor.

Obiectivele acestui cod de conduită etică sunt:

- promovarea valorilor și principiilor etice;
- crearea unui climat etic adecvat activității profesionale în acord cu misiunea instituției;
- prevenirea și rezolvarea conflictelor etice;
- descurajarea practicilor imorale;
- sancționarea abaterilor de la valorile și cultura instituției.

1. Rolul profesorului

Profesia de cadru didactic trebuie privită de către comunitate cu încredere și responsabilitate, necesitând standarde ridicate de profesionalism. Prin urmare, profesorul acceptă atât încrederea publică, cât și responsabilitățile de a practica profesia în funcție de cel mai înalt grad posibil de conduită etică. În acest sens, responsabilitățile includ angajamentul față de elevi, profesie și comunitate. Ca toate codurile profesionale bine stabilite, acesta oferă un ghid de orientare și include aspecte specifice pentru procesul de luare a deciziilor etice.

Codul prevede și un cadru conceptual de evaluare a măsurilor efectuate. Astfel, aplicarea codului la situații specifice, în esență, se adaptează la fiecare în parte. Rolul unui profesor în societate este pe cât de semnificativ, pe atât de valoros. El are o influență ce depășește societatea în care trăiește și nici o altă personalitate nu poate avea o influență mai profundă decât un profesor. Elevii sunt profund afectați de afecțiunea profesorului, caracterul lui, competența și angajamentul său moral. Un astfel de profesor devine un model pentru elevii săi.

În timpul educației lor timpurii, elevii au tendința de a stabili obiectivele lor în viață și a planurilor lor de viitor, în urma consultării cu profesorii săi. Prin urmare, un profesor bun și cu o viziune largă poate joaca un rol important în construirea viitorului elevilor. În același timp, un profesor „certat” cu normele de etică și bună practică poate afecta elevii mult mai serios. Un profesor corupt și incompetent nu este doar un individ rău, dar, de asemenea, o întruchipare a unei generații corupte și incompetente.

Cadrele didactice joacă un rol foarte activ în procesul de instruire:

- ✓ Ajută elevii în autentificarea procesului de învățare – crearea legăturilor cu curriculum-ul școlar, interesele, cunoștințele existente, stimularea curiozității și dragostea de învățare.
- ✓ Ajută elevii să conducă procesul de învățare, să se încadreze în obiective, scop, roluri, planuri, termene-limită, precum și puncte de control, criterii, să identifice și să aplice strategiile de învățare optimă pentru procesul de învățare.
- ✓ Ajută elevii să stabilească/construiască „imaginea de ansamblu” a cunoștințelor fundamentale.
- ✓ Ajută elevii să își definească nevoile informative, să stabilească priviri generale asupra subiectelor, lacunelor în cunoștințe.
- ✓ Direcționarea elevilor pentru a stabili și folosi cele mai bune surse de informații/resurse informaționale/tehnologii de informații/strategii de căutare pentru a selecta și respinge informațiile pentru a încadra creanțele informaționale.
- ✓ Ghidarea elevilor pentru a analiza informațiile a înțelege și prelucra aceste informații, a sintetiza cele mai bune informații care să se potrivească cu nevoile personale și a le organiza eficient.
- ✓ Direcționarea elevilor în a construi cunoștințele în urma analizei și sintetizării informațiilor; a reprezenta fapte, propriile idei, opinii și înțelegeri.
- ✓ Îndreptarea elevilor de a comunica cunoștințele – a traduce cunoștințe în mesaje în mod clar, încadrând mesajele legate de scopul învățării, realizarea cerințelor de evaluare, precum și utilizarea eficientă potențialului de mediu și tehnologic.

2. Ce vizează codul de etică

2.1 Responsabilitate, onestitate și respect

O educație publică de calitate, piatră de temelie a societății democratice, are rolul de a asigura șanse egale pentru toți copiii și tinerii și este fundamentală pentru dezvoltarea economică, socială și culturală.

Acest cod de etică vizează:

1. aspecte concrete legate de respectarea legilor și regulamentelor;
2. responsabilitatea;
3. condițiile de muncă echitabile;
4. conflictele de interese;
5. confidențialitatea;
6. preocupările;
7. reclamațiile.

Codul de Etică se referă la unele valori esențiale legate de profesia de profesor, și anume: **integritatea, onestitatea, respectul, responsabilitatea și încrederea.**

Profesorul trebuie să demonstreze INTEGRITATE prin:

- ✓ crearea și menținerea relațiilor profesionale corespunzătoare;
- ✓ exersarea acțiunilor de zi cu zi cu corectitudine, de la gânduri la fapte.

Profesorul trebuie să demonstreze ONESTITATE prin:

- ✓ comportarea cu imparțialitate, încredere și onestitate;
- ✓ exprimarea stimei față de o altă persoană, acționând și discutând sincer și corect.

Profesorul trebuie să demonstreze RESPECT fiind:

- ✓ tolerant, atent și înțelegător cu alte persoane, părerile și valorile lor;
- ✓ conștient de faptul că relația cu elevii și părinții acestora trebuie să fie bazată pe respect reciproc, încredere și dacă este necesar, pe confidențialitate.

Profesorul trebuie să demonstreze RESPONSABILITATE prin:

- ✓ oferirea priorității educației și instruirii elevilor;
- ✓ angajarea în activități de dezvoltare profesională continuă și de îmbunătățire a strategiilor de predare-învățare;
- ✓ colaborarea și cooperarea cu colegii în interesul educării și instruirii elevilor.

2.2 Principiile eticii

- respectarea confidențialității informațiilor de către salariați față de școală și de către școală față de elevi;
- sensibilitatea față de conflictele de interese, detectarea și dacă este posibil evitarea lor, cât și transparența în rezolvarea acestora;
- respect față de regulile de drept;
- conștiință profesională, profesionalism;
- exercitarea profesiei cu conștiință și responsabilitate;
- cultivarea competenței profesionale;
- limitarea deciziilor și acțiunilor la competența profesională ;
- loialitate și bună credință, a nu înșela, a-și ține cuvântul, a fi echitabil;
- simțul responsabilității și asumarea propriei responsabilități;
- respectarea drepturilor și libertăților celorlalți;
- evitarea discriminărilor de orice fel;
- respectarea ființei umane, a nu aduce prejudicii intenționate celorlalți, a respecta personalitatea umană, cu necesitățile și exprimările sale.

3. Drepturile și obligațiile personalului școlii

3.1 Drepturile Profesorului:

1. Corpul profesoral se bucură de toate drepturile legale stipulate în Codul Muncii, Legea Educației, Statutul Personalului Didactic și în Contractul colectiv de muncă.

2. Cadrele didactice au dreptul de a participa la activități de perfecționare profesională și în timpul anului școlar. În acest caz, cu acordul directorilor sau al Consiliului de Administrație, se va stabili durata absenței permise și condițiile de acoperire a orelor / materiei.

3. Profesorii pot aduce la cunoștința directorilor sau Consiliului de Administrație recomandările, observațiile și doleanțele lor, verbal sau în scris.

3.2 Îndatoririle Profesorului:

1. Personalul didactic are obligații și răspunderi care decurg din Legea Învățământului, Statutul Personalului Didactic și din prevederile contractului de muncă.

2. Crearea atmosferei de lucru în timpul orelor, încurajând elevii la o comunicare loială și dialog eficient, bazat pe respect reciproc.

3. În perioada pregătirii pentru examene sau lucrări scrise, profesorul trebuie să:

- fie disponibil de a ajuta elevii în pregătirea eficientă a probelor de examen;
- creeze un mediu ce ar favoriza desfășurarea corectă și deschisă a testului /examenului;
- să nu ofere informații elevilor la un nivel scăzut, fiind necesar ca elevii să apeleze la meditații private;
- să nu preseze părinții să-și trimită copiii la meditații particulare, pentru ca aceștia să fie promovați sau pentru a obține o notă mai bună.

4. În timpul examenelor/lucrărilor scrise, profesorul are obligația:

- să aprecieze cu grijă și corespunzător răspunsurile elevului și acordarea de note;
- să nu vândă informații cu privire la examene /lucrări scrise elevilor/părinților;
- să nu colecteze sume ilegale de la elevi pentru examene (de exemplu: pentru plată sau taxe substanțiale, candidații au acces la cel puțin o parte din conținutul examenului);
- să nu accepte/solicite foloase materiale/bănești, în scopul facilitării obținerii unei note mai bune (de exemplu: acceptarea notițelor scrise și a manualelor ascunse; oferirea de soluții de rezolvare a subiectelor, utilizarea telefoanelor celulare, etc.);
- să nu manifeste presiune asupra părinților ca aceștia să-și trimită copiii la meditații, pentru a susține un examen;
- să nu ofere pregătire contra-plată (nu se au în vedere consultațiile gratuite înainte de examen stabilite conform unui grafic de către conducerea școlii).

5. Evaluarea elevilor:

Evaluarea cunoștințelor, abilităților și competențelor elevilor se va face periodic, ritmic și printr-o varietate de mijloace, folosite cu obiectivitate și corectitudine, pentru a oferi elevilor posibilități de afirmare a tuturor laturilor personalității acestora (inteligența, imaginație, spirit critic, sensibilitate).

Profesorii trebuie să:

- informeze elevii despre modalitățile și criteriile de evaluare pe care le vor aplica;
- nu se accepte cadouri și favoruri din partea părinților și elevilor, pentru a obține o notă mai mare;
- nu falsifice lucrările și/sau rezultatele lucrărilor.

6. Cadrele didactice au obligația morală de a efectua în afara normei, pregătirea suplimentară a elevilor.

7. Fiecare cadru didactic are obligația de a efectua serviciul pe școală, în funcție de graficul stabilit.

8. Cadrele didactice care au calitatea de diriginte vor conlucra cu părinții prin:

- ședința cu părinții (semestrial);
- lectorate cu părinții;
- întâlniri individuale;
- întâlniri comune diriginte – părinte – elev - cadre didactice;
- consultații periodice în ziua și ora stabilită de comun acord;
- consiliul profesorilor clasei pentru stabilirea notelor la purtare.

9. Diriginții, cadrele didactice vor organiza și vor coordona activitățile extracurriculare. Profesorii diriginți au obligația să organizeze activități care să contribuie la formarea unității colectivelor pe care le conduc și la păstrarea bunurilor școlii.

10. Cadrele didactice care dețin funcția de șefi comisie, răspund de coordonarea întregii activități a comisiei și își desfășoară activitatea pe baza unui plan de muncă.

11. Activitatea didactică va fi sprijinită de tot personalul didactic auxiliar și nedidactic al școlii
12. Biblioteca școlii va funcționa conform programului stabilit. Bibliotecarul va populariza, prin intermediul cadrelor didactice și prin activitatea la orele de dirigenție, fondul de carte.
13. Activitatea instituției este organizată în conformitate cu Regulamentul intern și a Regulamentului de organizare și funcționare.
14. Directorul școlii repartizează pentru personalul de serviciu sectoare cu atribute și sarcini bine definite.
15. Sistemul informațional în școală va fi asigurat prin:
 - serviciul secretariat;
 - avizier, site și poșta electronică.
16. În cadrul Consiliului de administrație, comisia diriginților și la nivelul catedrelor vor fi comunicate sarcinile și hotărârile organelor ierarhice.
17. Pentru rezolvarea unor probleme personale stringente, cadrele didactice se pot învoi conform legii și în următoarele condiții:
 - prin suplinirea cu cerere;
 - concediu fără plată în condițiile legii.
18. Personalul didactic nu trebuie să participe la nicio activitate, în școală sau în afara sa, care ar aduce atingerea bunului renume.

3.3 Obligațiile față de profesie

Personalul din educație trebuie:

- să merite încrederea și să crească stima față de profesie prin asigurarea unei educații de calitate pentru toți elevii;
- să asigure permanentă înnoire și îmbogățire a cunoștințelor profesionale;
- contribuie la dezvoltarea și promovarea politicilor de educație;
- să participe la dezvoltarea culturii sale profesionale deschise și de reflectare;
- să trateze colegii cu respect, cooperând cu ei și promovând procesul de studiu al elevilor;
- să ofere suport noilor veniți în această profesie;
- să respecte confidențialitate informațiilor despre colegii săi, cu excepția situațiilor impuse de lege sau obligate prin Codul de etică;
- să pună în discuție comportamentul unui profesor, când este serios încălcat Codul de etică și deontologie profesională;
- să susțină toate eforturile pentru promovarea democrației și a drepturilor omului în și prin educație.

3.4. Obligațiile față de elevi

Personalul din educație trebuie:

- ✓ să respecte drepturile elevilor fără discriminare;
- ✓ să înțeleagă unicitatea, individualitatea și nevoile specifice ale fiecărui elev și să prevadă orientarea și încurajarea fiecărui elev de a-și realiza întregul său potențial;
- ✓ să mențină relații profesionale cu elevii;
- ✓ să aperse și să promoveze interesele elevilor și să facă orice efort pentru a proteja elevii de abuzuri fizice, psihologice sau sexuale;
- ✓ să manifeste simțul datoriei, seriozitate și confidențialitate în toate problemele ce afectează binele elevilor lor;
- ✓ să-și exercite autoritatea cu dreptate și înțelepciune;
- ✓ să manifeste pentru elevi cinste și integritate și să nu întreprindă nimic ce ar putea discredita aceste calități;

- ✓ să fie conștient că fiecare copil este o individualitate și discipolii se pot deosebi în asimilarea cerințelor promovate de educație;
- ✓ să nu utilizeze relațiile profesionale cu elevii în avantaje private;
- ✓ să nu divulge informația despre elevi, obținută pe parcursul serviciului profesional, cu excepția situațiilor cerute de lege sau scopul profesional;
- ✓ să nu accepte favoruri sau cadouri de la elevi în schimbul unor privilegii. Să nu accepte, direct, sau indirect, orice tip de recompensă de la elevi ;
- ✓ să evalueze elevul doar în baza meritului și performanțelor școlare;
- ✓ să nu aplice pedepse corporale față de elevi.

3.5 Obligații față de colegi

Personalul din educație trebuie:

- ✓ să promoveze colegialitatea între colegi, respectându-le poziția profesională și opiniile;
- ✓ să fie pregătit să ofere sfaturi și asistență în mod special celor la început de carieră sau în pregătire;
- ✓ să mențină confidențialitatea informațiilor despre colegi obținute în cursul serviciului profesional, dacă dezvăluirea nu servește îndeplinirii unei sarcini de serviciu;
- ✓ să-și asiste colegii în procedurile paritare negociate și agreeate între sindicatele din educație și angajatori;
- ✓ să apere și să promoveze interesele și binele colegilor și să-i protejeze de abuzuri fizice sau psihice;
- ✓ să nu accepte gratitudini, atenții sau favoruri ce ar putea leza sau influența deciziile/ acțiunile profesionale;
- ✓ să nu încerce să influențeze Inspectoratul Școlar Județean și M.E.C. prin conținuturi ce ar putea afecta profesorii, elevii și școala (reclamații).

3.6 Obligațiile față de părinți

Personalul din educație trebuie:

- ✓ să recunoască dreptul părinților la informare și consultare, prin metode agreeate, cu privire la binele și progresul copiilor lor;
- ✓ să respecte autoritatea părintească legitimă, dar să acorde sfaturi dintr-un punct de vedere profesional cu privire la ce este cel mai bine pentru interesul copilului;
- ✓ facă orice efort pentru a încuraja părinții să se implice activ în educația și succesul copiilor;
- ✓ să informeze părinții despre progresul sau deficiențele elevilor săi, exercitând onestitatea și tactul pedagogic la maximum;
- ✓ să lucreze și să coopereze cu părinții elevilor săi, stabilind relații deschise, principiale, cinste și respectuoase;
- ✓ să nu accepte favoruri sau cadouri, în schimbul unor privilegii.

4. Recompense și sancțiuni

4.1 Recompense

- Evidențierea în Consiliul Profesoral;
- Acordarea gradăției de merit conform metodologiei elaborate de M.E.C. ;

- Acordarea de premii sau recompense materiale din fondul școlii, dacă este posibil sau de la agenții economici (sponsori) pentru rezultate remarcabile;
- Recomandarea scrisă sau verbală pentru poziții în diferite comisii la nivel local, județean, național, pentru participarea la diverse activități profesionale.

4.2 Sancțiuni

Abateri	Prima dată	De mai multe ori
Întârziere la ore	Avertisment	Atenționare în fața CA Neplata orei dacă se depășesc 10 minute
Absență nemotivată de la oră	Neplata orei	Neplata orelor Diminuarea calificativului anual Sanctiune salarială a CA
Absență nemotivată de la Consiliul Profesoral	Avertisment	Atenționare în fața CA Diminuarea calificativului anual
Atitudine necorespunzătoare față de colegi, elevi, părinți	Avertisment	Atenționare în fața CA Diminuarea calificativului anual

Personalul didactic de predare, personalul didactic auxiliar, precum și cel nedidactic răspunde disciplinar pentru încălcarea îndatoririlor, potrivit contractului individual de muncă, precum și pentru încălcarea prezentelor normelor de etică și deontologie care dăunează interesului învățământului și prestigiului instituției.

Sancțiunile disciplinare, care se pot aplica personalului menționat, în raport cu gravitatea abaterilor, precum și procedura **sunt cele prevăzute de Legea educației, Secțiunea 11:**

- a) observație scrisă;
- b) avertisment;
- c) diminuarea salariului de bază, cumulat, când este cazul, cu indemnizația de conducere, de îndrumare și de control, cu până la 15%, pe o perioadă de 1-6 luni;
- d) suspendarea, pe o perioadă de până la 3 ani, a dreptului de înscriere la un concurs pentru ocuparea unei funcții didactice superioare sau pentru obținerea gradelor didactice ori a unei funcții de conducere, de îndrumare și de control;
- e) destituirea din funcția de conducere, de îndrumare și de control din învățământ;
- f) desfacerea disciplinară a contractului de muncă.

Orice persoană poate sesiza unitatea cu privire la săvârșirea unei fapte ce poate constitui abatere disciplinară. Sesizarea se face în scris și se înregistrează la secretariatul unității. Directorul stabilește sancțiunea disciplinară aplicabilă în raport cu gravitatea abaterii disciplinare săvârșite de salariat, avându-se în vedere următoarele:

- a) împrejurările în care fapta a fost săvârșită;
- b) gradul de vinovăție a salariatului;
- c) consecințele abaterii disciplinare;
- d) comportarea generală în serviciu a salariatului;
- e) eventualele sancțiuni disciplinare suferite anterior de către acesta.

Dispoziții finale

Comportamentul etic în rândul cadrelor didactice, a personalului auxiliar și administrativ reprezintă expresia atitudinilor și practicilor pe care aceștia le promovează în nume propriu în cadrul unității. Atunci când există dubii serioase cu privire la comportamentul etic al colegilor sau dacă profesorii sunt nevoiți să lucreze în situații care nu reflectă standardele menționate în acest Cod etic pentru profesori, atunci profesorul este obligat să ia măsuri corespunzătoare pentru a rectifica aceste condiții. Până la elaborarea și aprobarea unei proceduri de aplicare, următoarea procedură poate servi ca ghid pentru menținerea standardelor:

1. Profesorul trebuie să se anunțe și să se consulte în mod confidențial cu conducerea unității cu privire la situația prin care s-a încălcat Codul etic.

2. Când este posibil, responsabilul de catedră/comisie trebuie să se apropie direct de colegul al cărui comportament este discutabil și să se caute rezolvarea situației.

3. În cazul în care problema rămâne încă nerezolvată, recomandările trebuie să se facă către Comisia de Etică.

4. Comisia de Etică este responsabilă pentru:

- Promovarea principiilor și normelor de etică și deontologie profesională.
- Revizuirea periodică și afișarea modificărilor făcute la Codul de etică.
- Diseminarea și explicarea conținutului Codului de etică.
- Repartizarea responsabilităților pentru monitorizarea comportamentelor.

Prezentul proiect de Cod de etică și deontologie profesională va fi supus spre dezbateră în ordinea menționată de către Consiliul Profesorat, Comisia de etică, Comisia de disciplină, Comisia paritară și apoi va fi prezentat spre aprobare, Consiliul de Administrație al școlii.

Din momentul aprobării, codul, în forma finală, devine obligatoriu pentru tot personalul unității. Obligatorietatea este individuală și constă în cunoașterea, însușirea și respectarea principiilor și normelor din prezentul cod.

ELABORAT DE COMISIA DE ETICĂ ȘI ANTICORUPȚIE
A ȘCOLII GIMNAZIALE „FERDINAND I” MOVILA

ARGATU-ZAHARIA NICOLETA-TATIANA

POPA TINA TATIANA

COMAN AURICA

VLAD DORIEAN